

JAJEM

13 september 2005

Jaargang 1,
Nummer 4

Joods Apeldoorn
"Jajem"

Bijeenkomst Eli Asser:
Datum: 18 januari
Tijd: 20u00

Entree: 5,- (ivm de
vergoeding voor Eli Asser)

Aanmelding:
Telefoon: 06-21.878.915
Fax: 084-222.41.50
E-mail:
Joods.Apeldoorn@xs4all.nl

Website:
www.xs4all.nl/~tfursten

Eli Asser over het Apeldoornsche Bosch

Op 21 januari 1943 werden ruim 1300 mensen uit de Joods-psychiatrische inrichting "Het Apeldoornsche Bosch" middenin de koude winternacht uit hun bed gehaald en in vrachtwagens geladen. De meesten mochten zich niet eens meer fatsoenlijk aankleden. Men droeg slechts nachtkleding, sommigen waren helemaal naakt en anderen droegen een dwangbuis. Op het station in Apeldoorn werd men in veewagons (dus onverwarmd zonder zitplaatsen) geladen en begon de lange barre reis naar Polen middenin de ijsskoude winter. Bij aankomst in Auschwitz-Birkenau zijn alle patiënten terstond door vergassing om het leven gebracht. De nazi's hebben bij dit transport niet eens meer de moeite genomen om de ter dood veroordeelden bij aankomst te registreren.

Eli Asser werkte daar als verpleger, ontsnapte aan deportatie en dook onder. Hij schreef daarover een boek: *Alles is meegenomen*.

Eli Asser zal hierover een lezing geven voor Joods Apeldoorn, "Jajem". Asser, vooral bekend als tekstschrijver voor televisieseries als *'t Schaep met de vijf pooten* en *Citroentje met suiker* en als schrijver voor het theater, schreef de laatste jaren ook enkele boeken met persoonlijke herinneringen aan de oorlog, oa.s. *Rembrandt was mijn buurman* (1995) en *Wie maakt me los. Verslag van een oorlogsdag* (2001). *Alles is meegenomen* bestaat uit drie delen: een uitgebreide inleiding, de brieven die Eli Asser en zijn (latere) vrouw Eefje tijdens de oorlog aan elkaar schreven vanuit hun onderduikadressen en een herdruk van *Wie maakt me los*, dat onder de titel *Woensdag* in het boek is opgenomen. De brieven zijn van twee jonge verliefde mensen in een dreigende wereld vol onzekerheden, gevaren en verdriet, waarbij het soms lijkt of het euforische geluksgevoel van hun prille liefde de dreiging op de achtergrond verdringt. *Woensdag* beschrijft het ontruimings-drama van de Joods-psychiatrische inrichting Het Apeldoornsche Bosch, waar Eli en Eefje voordat zij onderdoken in de verpleging werkten. In de inleiding, een persoonlijke brief aan een vriend, plaatst Asser de gebeurtenissen tijdens en vlak na de oorlog in een historisch perspectief.